

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

II reactie minister

Ik heb met belangstelling kennisgenomen van de vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van PVV en BBB inzake de geannoteerde agenda voor de Jaarvergadering van het International Monetair Fonds. Bij de beantwoording is de volgorde van het schriftelijk overleg aangehouden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de jaarvergadering van het IMF 2025 en het verslag IMF voorjaarsvergadering, G20 en CFMCA en hebben daarover geen vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de jaarvergadering van het IMF. De leden zijn in het bijzonder benieuwd hoe de machtsbalans binnen het IMF de komende jaren vorm krijgt,

Deze leden lezen dat de minister in de geannoteerde agenda schrijft dat Nederland met betrekking tot de 17e quotaherziening blijft openstaan voor een beperkte verschuiving van quota richting ondervertegenwoordigde opkomende economieën zolang dit plaatsvindt op basis van een eerlijke verdeling onder oververtegenwoordigde landen. De minister schrijft dat Nederland daarbij blijft optrekken met andere Europese landen en middelgrote, open economieën om posities af te stemmen. Hoe groot is volgens het kabinet het risico op een impasse op dit punt?

Het zal niet eenvoudig zijn om een akkoord te bereiken over een verschuiving van quota richting ondervertegenwoordigde, opkomende economieën. De VS heeft een veto over deze beslissing en wil de invloed van China graag beperken, terwijl China op basis van de quotaformule het meest ondervertegenwoordigde land is bij het IMF. Een eventueel akkoord wordt in ieder geval niet op korte termijn verwacht: de VS moet eerst nog de 16^e quotaherziening implementeren, en een eventuele verschuiving van quota zal waarschijnlijk beperkt zijn in omvang.

De leden van de BBB-fractie merken op dat Oekraïne sinds 31 maart 2023 een regulier IMF-programma heeft met een looptijd van vier jaar en een omvang van USD 15,6 mld. ter ondersteuning van het liquiditeitstekort. Dat programma gaat gepaard met afspraken over macro-economisch beleid en hervormingen en is daarmee een anker voor de stabilisering van Oekraïne.

Deze leden vragen of de 15,6 miljard dollar steun de totale omvang betreft van garanties en steun aan Oekraïne binnen IMF verband. Kan het kabinet dat nader toelichten?

Het huidige IMF-programma van Oekraïne heeft een totale omvang van USD 15,6 miljard. Hiervan is tot op heden 10,6 miljard euro uitgekeerd. De resterende middelen worden uitgekeerd als Oekraïne aankomende reviews over de implementatie van het programma succesvol doorstaat. Het totale uitstaande krediet van het IMF aan Oekraïne bedraagt momenteel SDR 10,5 miljard (ongeveer USD 14,3 miljard met de wisselkoers van 7 oktober¹).

Naast het IMF-programma hebben een aantal leden van een IMF *Administrative Account for Ukraine* gebruik gemaakt om financiële middelen aan Oekraïne te lenen. Nederland heeft Oekraïne EUR 200 miljoen geleend via deze weg. Het IMF heeft hierin alleen een administratieve rol.

Tot slot ondersteunt het IMF Oekraïne ook met technische assistentie. Dit wordt gefinancierd met donorbijdrages, o.a. met EUR 7 miljoen vanuit Nederland.

Kan het kabinet een uitputtende lijst geven van eventuele verdere steun in multilateraal verband aan Oekraïne waaraan Nederland deelneemt?

¹ https://www.imf.org/external/np/fin/data/rms_five.aspx

Nederland verschaft een aanzienlijk deel van de niet-militaire steun aan Oekraïne via multilaterale kanalen zoals de Wereldbank, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD) en de Europese Unie (EU). De EU heeft verschillende keren macro-financiële bijstand verleend aan Oekraïne. Zie hieronder een overzicht van de Europese steunpakketten. Het Nederlandse aandeel in de EU-steunpakketten en garanties voor de leningen die worden verstrekt aan Oekraïne, wordt berekend aan de hand van het Nederlands aandeel in het EU-bni.

Daarnaast heeft Nederland onlangs de nog openstaande kapitaalleg van USD 30 miljoen voor de *International Bank for Reconstruction and Development* (IBRD) namens Oekraïne voldaan.² De IBRD is de tak van de Wereldbankgroep die leningen verstrekt aan middeninkomenslanden en kredietwaardige lage-inkomenslanden.

Tabel 1: Overzicht EU-steun		
Datum	Omvang	Beschrijving
Juli 2022	EUR 1,0 mld.	Eerste tranche van macro-financiële bijstand (concessionele leningen) via de EU sinds de start van de oorlog.
September 2022	EUR 5,0 mld.	Tweede tranche van Europese macro-financiële bijstand, gedekt met bilaterale garanties van de lidstaten.
Januari 2023	EUR 18,0 mld.	Structurele liquiditeitssteun voor heel 2023. Macro-financiële bijstand gedekt met headroomgarantie.
Februari 2024	EUR 50,0 mld.	Akkoord in de ER op de Europese 'Oekraïne-faciliteit', incl. liquiditeitssteun tot 2027. Bevat ook steun voor herstel en wederopbouw. Leningendeel gedekt met headroomgarantie.
Oktober 2024	EUR 18,1 mld.	Akkoord over ERA-lening (uitwerking G7-akkoord). Middelen kunnen ingezet daar waar noden het hoogst zijn. Gedekt met headroomgarantie.

Zie hieronder voor een overzicht van de Nederlandse bilaterale steun verstrekt via de Wereldbank, het IMF, de EIB, EBRD en CEB.

Tabel 2: Overzicht bilaterale steun NL via multilaterale kanalen		
Datum	Omvang	Beschrijving
Maart 2022	EUR 100 mln.	Bilaterale garantie van EUR 100 mln. aan de Wereldbank om deze in staat te stellen additionele begrotingssteun te leveren
September 2022	EUR 2,5 mln.	Contributie aan de EBRD
Augustus 2022	EUR 200 mln.	Bilaterale lening van Nederland aan Oekraïne via het <i>Administered Account</i> van het IMF. Directe begrotingssteun
November 2022	EUR 25 mln.	Bilaterale garantie aan de EBRD om voedselindustrie te ondersteunen
November 2022	EUR 72 mln.	Bijdrage aan de EBRD om Ukrenergog te ondersteunen bij de voorbereidingen op de winter.
November 2022	EUR 90 mln.	Eerste bijdrage aan het <i>Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund</i> van de Wereldbank
April 2023	EUR 40 mln.	Bijdrage aan de EBRD om Oekraïense landbouwsector te ondersteunen.
April 2023	EUR 40 mln.	Bijdrage aan de Wereldbank om private sector te ondersteunen (IFC)
April 2023	EUR 60 mln.	Tweede bijdrage aan het <i>Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund</i> van de Wereldbank
Oktober 2023	EUR 20 mln.	Bijdrage aan de EBRD om private sector te ondersteunen bij wederopbouw en aanleggen energie voorzieningen
Oktober 2023	EUR 7 mln.	Bijdrage aan het IMF voor Technische Assistentie gericht op doorvoeren bestuurlijke hervormingen en actie ondernemen tegen corruptie
November 2023	EUR 21,8 mln.	Bijdrage aan kapitaalverhoging van CEB om activiteiten in Oekraïne te ontplooiën
December	EUR 52 mln.	Bijdrage aan het EU4U-fonds van de Europese Investeringsbank

² <https://open.overheid.nl/documenten/2e3823a1-466f-4e2f-9e68-7f7e79abedb0/file>

2023		
December 2023	EUR 62 mln.	Bijdrage aan het Special Program for Ukraine and Moldova Recovery (SPUR) van de Wereldbank
Juni 2024	EUR 58,0 mld.	Derde bijdrage aan het <i>Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund</i> van de Wereldbank
September 2024	EUR 20 mln.	Bijdrage aan de EBRD om herstel in de energiesector uit te voeren
September 2024	EUR 9,5 mln.	Bijdrage aan de EBRD om Oekraïne te ondersteunen via Ukrnafta
Januari 2025	EUR 55 mln.	Vierde bijdrage aan het <i>Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund</i> van de Wereldbank
Januari 2025	EUR 20 mln.	Bijdrage aan EBRD voor investeringen in hernieuwbare energie (voor onder meer huishoudens en wooncorporaties)
Januari 2025	EUR 20 mln.	Bijdrage aan de EBRD om Oekraïne te ondersteunen via Ukrnafta
Juli 2025	EUR 10 mln.	Bijdrage via de EBRD voor het stimuleren van private investeringen in groene elektriciteitsvoorziening middels een zogenaamd <i>Minimum Price Guarantee Fund</i> , waarmee financiële risico's van private investeringen worden gemitigeerd
Juli 2025	EUR 2 mln.	Bijdrage via de EBRD gericht op gezondheidszorg, in het bijzonder een revalidatiecentrum
Juli 2025	EUR 3 mln.	Ter ondersteuning van Oekraïne bij acute noden ter voorbereiding op de komende winter

Zie voor een uitgebreid overzicht van de Nederlandse steun (o.a. via overige multilaterale kanalen) aan Oekraïne: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/oorlog-in-oekraïne/nederlandse-hulp-voor-oekraïne>.